

Vaikuttamistoimielinten näkemykset hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan

1. Lapsi ja perheasiainneuvosto

1) Terveystä ja hyvinvointia arjen rutiineista

- Liikenne, liikunta ja yhteisöllisyys nousivat esiin keskeisinä teemoina.
- Liikenne voitaisiin saada pienillä muutoksilla turvallisemmaksi. Silloin auto voisi jäädä useammin kotipihaan, ja kouluun ja harrastuksiin mentäisiin useammin jalan ja pyörällä.
- Liikuntapaikat – Miten kannustaa ja aktivoida perheitä omaehtoiseen tekemiseen?
 - Mäntsälän perheiden liikuntapäivä, jossa kokeilut mahdollisia
- Mahdollisuudet harrastaa yksilön sijaan koko perheenä, mahdollisuuksia tähän on tarjolla myös kylillä
- Vanhempainyhdistysten tai muiden järjestötoimijoiden tarjoama toiminta omalla alueella ja kylillä, osaammeko hyödyntää paikallisuutta tarpeeksi?
- Harrastaminen ja matalan kynnyksen toimintamuodot
 - nuorille enemmän tarjolle lajikokeiluja
 - osa ei ole koskaan lähtenyt harrastamiseen mukaan, tarvitaan vielä kokeiluja myös yläasteikäisille
 - kuntosali vaikuttanut toimivalta nuorille, voisiko padel, jalkapallo ja koripallo toimia myös → kaveripiiri ja yhteisöllisyys joukkuelajeissa olivat tarpeellisia
 - parkour vaikuttaa toimivalta
 - Miten madaltaa haasteita ja järjestämisen kynnystä myös harrastamisen mallin järjestäjille? Paikalliset seura- tai järjestötoimijat voisivat haluta mukaan, mutta eivät välttämättä pysty toimimaan koko lukuvuotta.

2) Osallisuutta ja yhteisöllisyyttä arjen ympäristöissä

- Enemmän koulumummoja ja -koulupappoja vapaaehtoistoimintaan mukaan
- Mummon ja vaarin tupa toimintamallina
 - välipalaa, ruokaa toimintaa, satuja, leikkiä → paikka, jonne lapsiperheet voivat tulla ja kohdata siellä myös vanhemman sukupolven edustajia
- Kulttuuri, jossa lapset ja nuoret vierailevat ikääntyneiden luona, voisi tulla tavaksi
- Tärkeän ihmisen päivä päiväkodissa tai koulussa luontevana tapana yhdistää eri sukupolvia yhteen

- Urheiluseurojen perhetoiminta, esimerkiksi perhefutis, perhemuskari, perhetaide, perhebändi
 - Toimintaa tarjotaan usein lapselle yksilönä, aikuiselle yksilönä, mutta vähemmän on tarjontaa perheelle yhteisönä
- Lapsiperheiden vanhemmat ovat tosi yksin
 - muuttoliike, tulo ulkopaikkakunnalta, lapsen syntymä, vanhempi jää pois työelämästä ja on paljon lapsen kanssa kotona yksin → Miten tukea, miten tiedottaa paljon enemmän perhekerhoista ja muusta vastaavasta tekemisestä?
 - pienten lasten kanssa on tarjolla perheryhmiä, mutta kouluikäisissä ja nuorissa on vaikea saada tuttava- ja ystäväperheitä, miten tarttua tähän haasteeseen?
 - Vanhempainyhdistykset päiväkodeilla ja kouluilla mahdollisuus tuoda perheitä yhteen ja toimia yhteisöllisyyden edistäjänä perheiden yhteisessä tekemisessä
 - Vanhempainyhdistysten toiminnan painopiste voisi olla yhdessäolo ilman velvollisuuksia ja varainkeruuta, oikeasti matalan kynnyksen kohtaamispaikka

3) Arjen turvallisuus

- Liikenneturvallisuus, liikkuminen lapsen silmin, näkyvyyden parantaminen, turhat puskat pois, liikennemerkeillä vaikuttaminen, ”suojatievätkyt”
 - Huomiona, että neuvolaan ei ole suojatietä eikä opastekylttejä tällä hetkellä
- Tarkat suunnitelmat kiusaamisen ehkäisyyn ja hoitamiseen
 - uusia yhteisöllisiä muotoja toimintaan
- Tunne- ja vuorovaikutustaidot päiväkodissa ja kouluissa
- Varhainen vanhemmuuden tuki ilman asiakkuutta, miten voisi toimia? Tässä vielä puutetta ja aukkoja
- Avoin päiväkotitodella hyvä, mutta pystytäänkö nykyisellä resurssilla toteuttamaan matalan kynnyksen tukea vaikuttavimmalla mahdollisella tavalla?
 - avoimen päiväkodin niukat tilat haastavat hankalien asioiden puheeksiottoa ja palveluiden piiriin ohjaamista
- Vanhempain vanhemmuuden aiempaa parempi tukeminen
 - vanhemman jaksaminen → koko perheen parempi vointi
 - yhteiset luennot, esimerkiksi Pia Penttala, tätä lisää
- koulut ja päiväkodit ovat lasten jokapäiväinen ympäristö
 - asialliset tilat, sisäilmahaasteet

2. Ikäihmisten neuvosto

1) Terveystä ja hyvinvointia hyvän arjen rutiineista

- Liikuntatarjonnan organisointi ikäihmisille on keskustassa on nykyisin erittäin hyvää. Kylille toivottaisiin myös vastaavaa, vaikka pienimuotoisemminkin.
- Ihmiset on saatava kotoa liikkeelle. Tässä keinoina voivat olla tietoisuuden lisääminen tarjonnasta mahdollisimman monin tavoin. Jokaisella on kuitenkin se oma vastuu lopulta hakeutua mukaan toimintaan.
- On hyvä olla erilaista tekemistä tarjolla, jotta löytyisi erilaisista asioista kiinnostuneille ikäihmisille mielekästä tekemistä. Valinnanvapaus motivoi.
- Järjestötoiminnan tukeminen on tärkeää. Tuki voi olla rahallista, tilatukea, koulutusta tarjolle yhteisesti kaikille järjestöille.
- Hyvinvointiaamiainen, yhteisöllinen avoin hetki, jonne kaikki voisivat vain tulla. Tämä mahdollistaisi erilaisten ja eri-ikäisten ihmisten kohtaamisia.
- Hävikkiruuan jakaminen jatkaminen kouluilla on tärkeää.
- Ikäihmisten näkökulmasta kunnan ja muiden toimijoiden järjestämänä kalenterissa on joka päivälle jotain tarjontaa. Voisiko laatia ikäihmisille muutaman kerran vuodessa jaettavan palvelutiedotteen, joka voidaan tuottaa yhdessä eri toimijoiden kanssa?
- Palvelulinjatyyppinen kuljetus ikäihmisille olisi tärkeää, ja mahdollistaisi sitä, että toimintaan osallistumisesta voisi tulla jokaviikkoinen arjen rutiini.

2) Osallisuutta ja yhteisöllisyyttä arjen ympäristöissä

- Tiedottaminen paremmaksi, monikanavaiseksi. Kunnan ilmoitustaulun hyödyntäminen tehokkaasti.
- Tarvittaisiin tila, jonne voi tulla keskustelemaan ja vaihtamaan mielipiteitä vapaamuotoisesti.
- Yhteydenpito ikäihmisiin on tärkeää, kukaan ei saa jäädä ihan yksin. Miten saisi aikaan vapaaehtoisten soittoringin?
- Muistikahvila voisi olla kiva.
- Henkilökohtainen kutsuminen mukaan toimii ikäihmisillä, sillä monella on osallistumiseen liittyviä huolia, joita voi hälventää, kun kertoo toiminnasta.
- Etsivä vanhustyö ja sen organisointi yksinäisten ikäihmisten tavoittamiseksi
- Kun puhutaan matalan kynnyksen palveluista, on edelleen madallettava sitä osallistumisen kynnystä. Tavoitteena pitää olla, että voi vaan mennä ilman että täytyy itse välttämättä osallistua aktiivisesti tekemiseen.
- Yhteisöllisyys auttaa ihmistä pysymään järjissään, riittää, että tarjoamme mahdollisuuksia ja ihminen itse etsii ja valitsee tarjonnasta sopivan.

3) Arjen turvallisuus

- Riittävä ulkovalaistus eri puolilla kuntaa on tärkeää.
- Turvallisuutta lisäävät asiat kunnossa (esim. hidasteet, töyssyt, riittävä hiekoitus, liikennemerkkit)
- Levähdyspaikkoja, penkkejä riittävästi, jotta ikäihminen voi huilata tarpeeksi usein
- Kimppaulkoilun ja kimppa-asioinnin suosiminen ja edistäminen tuo turvaa ikäihmisille
- Auttava puhelin ikäihmisille
- Tupatuki: arjen pienten turvavälineiden jakaminen kotiin (kahvat, liesivahdit, liukuesteet esimerkiksi)
- Naapuriapu kunniaan – Miten voisimme kannustaa asukkaita tähän?
- Omista vanhemmista huolehtiminen – Miten voisimme kannustaa tähän?
- Esteettömyydestä huolehtiminen
- Kunta voisi osallistua turvapalveluiden tarjoamiseen, ei kustantaa kokonaan, mutta tarjota tukea tähän.

3. Vammaisneuvosto

1) Terveyttä ja hyvinvointia hyvän arjen rutiineista

- Yksilön tarvitseman avun tuen tunnistaminen on tärkeää. Oman toiveen ja halun tukeminen muutoksen tekemisessä on keskeistä.
- Hyvinvointitarkastus voisi olla yksi mahdollisuus rutiinien rakentamiseen, tavoitteena ihmisen oman motivaation herättely
- Päivärytmin tukeminen: Tietoisuus siitä, mitä on tarjolla, jotta on riittävän merkityksellinen ja kiinnostava syy lähteä kotoa joka päivä liikkeelle.
- Mäntsälään muuttavien tukeminen yhteisöllisyyden ja yhteisöihin liittymisen kannalta on tärkeää.
- Yrittäjät mukaan hyvinvointityöhön
- Palveluita tarjoavat yrittäjät voivat tarjota kiinnostavia, miellyttäviä paikkoja kohtaamisille. Yrittäjien tahto ja taito kohdata erilaisiakin asiakkaita on tärkeää.
- Kaikilla ei ole varaa yrittäjien tarjoamiin kohtaamispaikkoihin, esimerkiksi kahviloiden tarjonta. Kunnan paikoissa voidaan kohdata omien eväiden kanssa maksuttomissa tiloissa.
- Onko kuntalaisilla tietoa, missä kaikkialla voi kokoontua? Mihin tämän tiedon voisi koota?
- Kohtaamisellekin tarvitaan rutiinit. Kunnan olohuone.
- Rutiinitietoisuus kunniaan – Miten rutiinit rakennetaan?

2) Osallisuutta ja yhteisöllisyyttä arjen ympäristöissä

- Työttömänä yhteisö puuttuu, on aukko arjessa. Tarvitaan yhteisö, johon voisi liittyä ja josta saada arkista yhteisöllisyyttä.
- Aikuisiällä Mäntsälään tulleiden tukeminen yhteisöllisyyden ja yhteisöihin liittymisen kannalta
- Mäntsälässä pitkä historia ryhmäkodeista, mikä on tuonut tiettyä suvaitsevasuutta. On totuttu näkemään vammaisia henkilöitä.
- Arvostavan ja reilun kohtaamisen tärkeys ja merkitys
- Vammaisten näkökulmasta on tärkeää se, että omien joukossa on uskallus tehdä asioita. Kukaan ei naura, näkee kavereita. Esimerkiksi vammaisille on tarjolla oma karaokedisko karaokeravintolassa, tila on toimiva
- Tarvitaanko jotain uutta toimintaa? Vammaisjärjestöt, kunta, seurakunta yhdessä jollan tavalla, tavoitteena kaikenlaisten nuorten yhteinen kohtaaminen. Vammaisten nuorten osalta tässä tunnistetaan myös isoja riskejä, onko tilanne turvallinen vammaiselle nuorelle?
- Missä ja miten vammaiset nuoret kohtaavat toisiaan? Vertaistuki ja kaverien kohtaaminen keskeistä.

3) Arjen turvallisuus

- Kylän yhteiset säännöt, yhteisten asioiden esillä pitäminen, naapurin on hyväksyttävää osallistua yhteisölliseen kasvattamiseen, kylä kasvattaa
- Suuret ajonopeudet ja kaahailut riskinä keskustan alueella ja kyläteillä
- Liikennejärjestelyt tärkeitä vammaisille, jos on haasteita ympäristön havainnoissa tai hahmottamisessa
- Tilojen turvallisuus, opasteet kunnossa
- Tilojen saavutettavuus ja esteettömyys
- Hiekoitus liukkaalla kelillä
- Oma poliisi toisi enemmän turvallisuuden tunnetta
- Levoton ääniympäristö on haastava yliherkille (sisätilat ja ulkotilat)
- Valaistus, johon kiinnitettävä huomiota ulkona ja sisällä: Esimerkiksi räpsyvät valot voivat olla iso haitta herkille ihmisille
- Nuorisotyön mahdollisuudet: Tiloja, joissa voi turvallisesti olla ja kohdata muita nuoria